

RUTU

Naomi kũ Rutuo

¹ Gɔɔ kũ yãgɔgɔrinɔ ten kí ble Isarailanɔ b̀sun, ǹa g̀e, akũ gɔgb̀e ke b̀ Betilihamu, Yudanɔ b̀sun, à g̀e à gɔɔ pla k̀ M̀abunɔ b̀sun kũ a nanɔ kũ a ǹgɔgb̀e gb̀enɔn planɔ.

² Gɔgb̀e p̀ t̀n Elimelēki. A nanɔ t̀n Naomi. A ǹnɔ t̀n Malonu kũ Kiliɔ. Eflata b̀su gb̀enɔmē. Ò g̀e M̀abunɔ b̀sun, akũ ò k̀ gwe.

³ Gwen Naomi zã Elimelēki g̀n, akũ à g̀ gwe kũ a ǹ gb̀enɔn pla p̀nɔ.

⁴ Ò M̀abu ǹgb̀enɔ s̀ ǹnɔ ũ, a do t̀n Opa, a do s̀ Rutu. Ò k̀ gwe lán ẁ kuri taka bà, a g̀eran

⁵ Malonu kũ Kiliɔ g̀ ǹ pla ǹ p̀nki, akũ Naomi g̀ g̀ sari ǹnɔ sari.

⁶ Kũ à k̀ M̀abunɔ b̀sun gwe, à mà kũ Dikiri a gb̀enɔ ẁnda gwà à ǹ gb̀a p̀ble, akũ à soru k̀ à ta kũ a ǹ nanɔ p̀nɔ.

⁷ Akũ à f̀te gu kũ à kunwa à dà z̀n kũ a ǹ nanɔ p̀nɔ, òten tá Yudanɔ b̀sun.

⁸ Akũ à p̀ a ǹ nanɔ p̀nɔnē: À era à tá á danɔ k̀naa. Dikiri gb̀e ke áre lákũ a k̀ á g̀ kũ ò g̀nɔnē ǹ kũ makũ.

⁹ Dikiri t̀ á baadi era à zã ke à vuteki le. Kũ à lé zámma, akũ ò s̀ d̀ manamana.

¹⁰ Ò p̀nē: Óni gé k̀nwo n gb̀enɔ k̀naamē.

¹¹ Akũ à p̀ a ǹ gyaanɔ p̀nɔnē: À era! B̀ỳái áni gé k̀maoo? Mani era mà ǹgɔgb̀enɔ i de à le à zã k̀ma d̀n yá?

12 À era à tá! Ma zĩ kù, mani le mà zã ke doro. Bee tó ma pì mani wé dɔ zãkenaai, akū ma lè ɔkɔsiala ma négɔgbēnɔ ì kãao,

13 Áni f̄s̄ à ñ dā ari ò ke z̄sk̄ yá? Áni f̄s̄ àḡs̄ kun pose ñ yā yá? Oi, ma n̄n̄n̄! Dikiri kpe limeneme. Yā kū à á lé pì dí kemene nnaro fá!

14 Ò èra ò nà ɔɔ dɔa, akū Opa lé zà a zã daa, ama Rutu ḡi à n̄a.

15 Akū Naomi p̄ine: Ñ gwa, n gbēndo ten tá a gbēnɔ kū a t̄ananɔi. Ñ era ñ tá kãao.

16 Akū Rutu p̄ine: Ñsun nakarama mà n tó mà táro. Gu kū n ḡes̄e p̄eten, óniḡs̄ leleme. Gu kū n kipan, gwen mani kipan. N gbēnɔ ni ḡs̄ ma gbēnɔ ũ, n Luda ni ḡs̄ ma Luda ũ.

17 Gu kū n gan, gwen mani gan ò ma v̄i gwe. Ga baasiro p̄oke ni ó k̄k̄aro. Tó ma k̄emma, Dikiri yā kemene p̄ās̄ip̄ās̄i.

18 Kū Naomi è à z̄èo kū à tá k̄áome, adi yāke one doro.

19 Akū ñ pla ñ p̄ínki ò ḡèe are ari ò kà Betilihamu. Kū ò kà gwe, w̄ete w̄à ñ yā musu. Gbēnɔ p̄i: Naomin gwe s̄s̄ yá?

20 Akū à p̄ínne: Àsunḡs̄ ma sísi Naomi doro, séde Mara, zaakū Gb̄anas̄ĩndapinkide p̄osirayá k̄emene.

21 Ma ge w̄etea kū p̄ónɔ, akū Dikiri sù kūmao ɔkori. Bó yā mé à tò áni ma sísi Naomii? Dikiri bò ma kpe, Gb̄anas̄ĩndapinkide p̄i yā'ũmmanaa kp̄amai.

22 Lákū Naomi sù kū M̄abunɔ b̄usuuo n̄an gwe kū a né nanɔ Rutu, M̄abu burio. Ò kà Betilihamu ḡɔɔ kū ò nà naḡk̄ēnaame.

2

Rutu dakarɛna kũ Bɔazao

¹ Naomi zã Elimɛleki bɛ gɔgbɛ ke kun, gbɛ zɔkɔ aruzɛkedemɛ, a tɔn Bɔaza.

² Mɔabu nɔgbɛ Rutu pì Naominɛ: Ñ tó mà gé bura nagã kɔnɔ wɛ màgɔ té gbɛ kũ à ma wɛnda gwà kpɛ. Akũ à pì a né gyaanɔ pìine: Ñ gé!

³ Akũ à fùtɛ à gɛɛ nagã kɔnɔ wɛ bura, àdigɔ té pókɛrinɔ kpɛ. Akũsɔ bura kũ à gɛɛn pì bi Elimɛleki danɛ Bɔaza buramɛ.

⁴ Akũ Bɔaza bò Bɛtilihamu. Kũ à kà gwe, à fɔ kpà pókɛrinɔ à pì: Dikiri gɔ kú kãáo! Akũ ò pìine: Dikiri arubarika dangu!

⁵ Bɔaza pì a zĩkeri kũ à de a pókɛrinɔ gwàri ùne: Dí mé à nɔkpare direkũ v̄i?

⁶ Akũ à wèa à pì: Nɔkpare pì bi Mɔabu nɔgbɛ kũ Naomi bò kãao Mɔabunɔ bùsun à sù kãaome.

⁷ À pì mà tó à nagã kɔnɔ wɛ pókɛrinɔ kpɛ, akũ àtɛn zĩ ke zaa kɔnkɔ. Teran à sù kãmma bo fíti kuta gũn.

⁸ Akũ Bɔaza gɛɛ à pì Rutunɛ: Ñ ma yã ma. Ñsun gé nagã kɔnɔ wɛ bura pãnden doro. Ñsun gɛtɛwálaro. Ñ gɔ la kũ ma nɔgbɛ zĩkerinɔ.

⁹ Ñ wé dɔ zĩ kũ òtɛn kea ñgɔ té í kpɛ. Ma ò ma kefennanɔne ò su wari dɔmmaro. Tó ími teni n de, ñ gé ñ í kũ ò kà orozãnɔn mi.

¹⁰ À kùtɛnɛ à m̄i nàtɛ à pì: À kè dera makũ kũ buri pãnde nɔgbɛn ma ũ, n laakarìi dɔma, akũ n yã mana kɛmɛnɛɛ?

¹¹ Akũ Bɔaza wèa à pì: Ò yã kũ n kè n zã danɛ n zã ga gbera òmɛnɛ pínki, lákũ n n de kũ n dao tò nà

kū n būsuo, akū n su n vute gbē kū n n̄ n̄ d̄s̄ yāron̄ t̄é.

¹² Dikiri fīna bonne yā kū n k̄e musu. Lākū n su n s̄ot̄ Dikiri Isarailan̄ Luda oruu gūn n̄a, à a fīna bonne manamana.

¹³ Rutu p̄i: Baa, n yā mana k̄emene fá! N ma laakarii kp̄atemene, n yā nna ò makū n z̄ikeriine, bee kū n z̄ikerin̄ doken ma ūro.

¹⁴ P̄oblegr̄ B̄aza p̄ine: N̄ m̄ ò p̄ ble la ñḡo burodi z̄ d̄oa. Akū à v̄ute p̄ok̄erin̄ sare. B̄aza p̄oblewe kpatanaa kp̄aa, akū à p̄ bl̄e à k̄a ari a kpara ḡo.

¹⁵ Kū à f̄ute àten gé p̄ k̄on̄ we, akū B̄aza ò kefennan̄e à p̄i: Bee t̄o àten p̄ k̄on̄ we nagā kū à katena t̄é, àsun w̄é'ì daaro.

¹⁶ À a s̄a ken̄ bobone nagā gūn à t̄o à a k̄on̄ we. Àsun pataaro.

¹⁷ Akū à p̄ k̄on̄ w̄e ari òk̄osi. Kū à z̄̄ à a w̄é b̄o, à k̄a toko lé do taka bà.

¹⁸ Kū à s̄è à t̄ao be, akū à p̄ kū à a k̄on̄ w̄e p̄i m̄ò a z̄a dane. À p̄oble kpara kū à ḡo p̄i kp̄aa d̄o.

¹⁹ Akū a z̄a da a là à p̄i: Mákpan n p̄ k̄on̄ w̄en gb̄araa? N z̄i k̄e máa? Luda arubarika da gbē kū à laakarii d̄mman. Akū à gbē kū à z̄i k̄e a bura yā òne à p̄i: Gbē kū ma z̄i k̄e a bura gb̄ara t̄on̄ B̄aza.

²⁰ Akū Naomi p̄i: Ma Dikiri s̄áabu k̄e! À kp̄é àten gb̄eke ke ók̄on̄ kū ó b̄enen̄e kū ó gbē kū ò ḡan̄o. Akū à era à p̄i: Gbē p̄i bi ó dane k̄ani buri m̄en dome.

²¹ Akū M̄abu n̄gbē Rutu p̄i: À p̄imene mà na a z̄ikerin̄a ari ò gé p̄ k̄e ò l̄akao.

²² Akū Naomi p̄i a né gyaan̄ p̄ine: À mana ò gé kū a n̄gbē z̄ikerin̄o de òsun wari d̄mma bura

pānde gūnlo yāi.

²³ Akū à nà Bɔaza nɔgbɛ zīkerinɔ. Àdigɔ pó kɔnɔ we í kpe ari ò gèe ò nagā kū gbadoo kè ò làka. À kú a zā da beamε.

3

Rutu kū Bɔazao zaa pówεgbɛkia

¹ Naomi pì a né gyaanɔ pìine: À mana mà be wɛtenne, gu kū ïni le ñgɔ kunwa aafia.

² Bɔaza kū í kú kū a zīkerinɔ bi ó danenloo? Akū mé àten pówε gbɛ ɔkɔsiala.

³ Ñ zú o ñ nísi dɔkɔ. Ñ n aso mana da ñ gé pówεgbɛkia. Ñsun tó à dɔ í kú gwero ari à pó blè à í mì à làkao.

⁴ Tó à wùte, ñ gu kū à wùten gwa, ñ gé ñ a biza lé sé ñ wùte a gbá sare. Ani yā kū ïni ke onne.

⁵ Akū à pìine: Yā kū n ò pínki, mani kemε.

⁶ Akū à gèe pówεgbɛkia à yā kū a zā da òneε pìi kè pínki.

⁷ Bɔaza pó blè à í mì, a pɔ kè nna. À gèe à wùte pówε tuku sare dire kpa, akū Rutu loɔtèi teεne, à biza gò a gbáa à wùte gwe.

⁸ Lizāndo kū Bɔaza kè g̀iri, à vù kū io à l̀ite, akū à lè nɔgbɛ mé à wutena a gbá sare.

⁹ Kū à pì, dímeε, akū Rutu wèa à pì: N zīkeri Rutumε. Ñ n biza lé kúmala, zaakū ma dane kāni kū ani ma bomε n ũ.

¹⁰ À pìine: Dikiri arubarika dangu! Gbɛke kū n kè kpekpe dík̀ina de a káakupɔla. Ñdi gé kefenna wetero, takaside kesɔ aruzekede.

11 Ñsun tó vīna n kūro. Pó kū n wé kè pínki, mani kenne, zaakū wētedenon dō kū no maname n ũ n pínki.

12 Yāpurame! N danen ma ũ, ama dane kāni pānde kun à kāni demala.

13 Ñ i la gwāaniala, zia kōnko tó à ye à n bome, à mana, à n bo. Ama tó adi wero, ma sì kū Dikirio mani n bo. Ñ i la ari gu do.

14 À wutena a gbá sare gwe ari gudoo, akū à fūte ari gu gō gé kē, zaakū Bōaza pìne àsun tó gbēke dō kū à sù pōwēgbēkiaro.

15 À pìne do: Ñ n pódangāa poro ñgō kūna. Kū à kūna, akū Bōaza nagā kàne zaka lé suddo à dìne, akū à tào be.

16 Kū à kà be, à zā da a là à pì: Yā kè deraa? Akū à yā kū gōgbē pì kènne òne pínki,

17 à pì: À ma gba nagā zaka lé suddo díkīname. À pì à mana mà tá ma zā da kia okoriro.

18 Akū Naomi pì: Ñ vute tēne ari ñ yā pì lakana dō, zaakū gōgbē pì ni kamma bo gbāra yā pì lakanaa sariro.

4

Rutu zākena kū Bōazao

1 Bōaza gèe à vūte wēte bīnilea, akū à è dane kāni bōri kū à a yā òo pì ten su. Akū à pì: Ma gbē, ñ mó ñ vūte.

2 Akū à wēte gbē zōkōno sisi gbēnon kuri à pì ò vūte.

3 Akū à pì dane kāni kū ani a sura ba pìine: Naomi kū à sù kū Mōabunō būsuo teni ó vīni Elimeleki bura kpado yía.

⁴ Akū ma è à mana mà a yā onne, de ò lú ó gbē zōkō kū ò vutena lanɔ wára. Tó ñ ye ò lúme, ò lú. Tó ñ ye ò lú sōro, ò omene mà ma, zaakū mōkōn mé ñ a luna zé vī. Tó n bakanlo, séde makū mà lú. Akū gōgbē pìi pì: Mani lú.

⁵ Akū Bɔaza pì: Tó n bura pìi lù Naomi kū Mɔabu nɔgbē Rutuoa, ñni gbē kū à gā gyaanɔ le dɔ, de a tó le à gō a túbia.

⁶ Akū danɛ kāni bōrii pìi pì: Tó len à de le, mani lúro, de màsun ma zīda túbì yakaro yāi. Ñ n pó lú, zaakū mani fō mà lúro.

⁷ Isarailanɔ būsun yā tó gbē ten bura lú ke tó àteni a lilin ke, tó àten yā mì láka, àdi a kyate gbá do bo à kpá gbēame yā pì lakana sèeda ũ Isarailanɔne.

⁸ Kū danɛ kāni bōrii pìi pì Bɔazane à lú, akū à a kyate bò à kpà Bɔazaa.

⁹ Akū Bɔaza pì gbē zōkō pìnɔne kū gbē kparanɔ ñ pínki: Ákōnɔme sèedadeno ũ gbāra, kū ma Elimeleki kū Malonuo kū Kilišo pónɔ lù Naomia pínki.

¹⁰ Akū ma Malonu gyaanɔ Rutu, Mɔabu nɔgbē lè nɔ ũ dɔ, de gbē kū à gāa pì tó le àgō kú a túbia, de a tó sún ga a gbēnɔ té ke a wēte díkīna gūnlo. Ákōnɔme yā pìi sèedadeno ũ gbāra.

¹¹ Akū gbē zōkō pìnɔ kū gbē kū ò kú gānu gūnnɔ pì ñ pínki: Ókōnɔme sèedadeno ũ. Dikiri tó nɔgbē kū àten gē n onn pì gō lán Rahila kū Leao bà, kū ò Isarailanɔ buri kè. Ani tó ò gbāna kū Eflata būsun ò tó bo Betilihamu.

¹² Dikiri tó buri kū ani kpámma kū nɔgbē pìionɔ gō lán Perēzi kū Tama ò Yudanɛ burinɔ bà.

Dauda buri bozirɛ

¹³ Akū Bɔaza Rutu sè nɔ ũ. À wùte kãao, akū Dikiri tò à nɔ̀ sɪ̀, akū à né ì gɔ̀gbě ũ.

¹⁴ Akū nɔ̀gbě̀nɔ̀ pì Naominɛ: O Dikiri sáabu kè, adi n tó buri sari gbāraro. Luda tó né pì tó bo Isarailanɔ̀ té.

¹⁵ Ani n laakari kpátenne, ani n gwa n zĩkūnaa gūn, zaakū n né gyaanɔ̀ kū à yenyĩ mé à a ìnne, akūsɔ̀ à mananne de négɔ̀gbě̀ gbě̀nɔ̀n supplanɔ̀la.

¹⁶ Akū Naomi né pì sè à kpà a kùla à gɔ̀ a gwàri ũ.

¹⁷ Akū nɔ̀gbě̀ kū ò kú gwenɔ̀ pì: Ò négɔ̀gbě̀ ì Naominɛ. Akū ò tó kpàne Ɔbedi. Àkūme Yesɛ de, Dauda dizi ũ.

¹⁸ Pɛɛzi burinɔ̀ tón dí:
Pɛɛzi mé à Ezerɔ̀nu ì,

¹⁹ Ezerɔ̀nu Ramu ì, Ramu Aminadabu ì,

²⁰ Aminadabu Nasɔ̀ ì, Nasɔ̀ Salamɔ̀ ì,

²¹ Salamɔ̀ Bɔaza ì, Bɔaza Ɔbedi ì,

²² Ɔbedi Yesɛ ì, akū Yesɛ Dauda ì.

Luda yá takada kú Bisá yáo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisá (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3